

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutas Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piacz-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérszelebbebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Hazafiság és loyaltás.

Debreczen ápril. 5.

Megfér mindakettő egymás mellett szépen, sőt egymást egészítik ki. Mert a ki nem jó hazafi, az nem lehet jó és loyális alattvalója urának, fejedelmének és viszont: a ki nem tudja szívében hordani a királya iránt tartozó őszinte alattvalói hűséget, az ellensége hazájának és mint ilyen, nem tarthat számat arra, hogy azok, kik önzetlen, hű hazafiak, becsüljék és tiszteljék.

Nagyon élére volt állítva a lefolyt mély gyász nehéz napjaiban ez a két erény. A magyar nemzet érett politikai meggyőződése, hála a gondviselésnek, egymás mellé állította és tisztán, magasztosan emelkedett ki közülök a loyális hazafiság, melylyel imponálunk a külföld előtt és melylyel megszereztük annak igaz tiszteletét és nagyrabecsülését.

A lefolyt nagy napokban azonban mégis okozott pár dolog némi zavart. A képviselőház küldöttségének megállapítása volt például oka némi csekély kellemetlenségnek. A képviselőház elnöke, talán túlozta felfogását és olyan fontos nemzeti ügynél maradt meg szikárdan elfoglalt álláspontja mellett, mely nemzeti ügy bizonyára szüksegsé tette volna, hogy a kérdés békés elintézése végett, a közvé-

lemény szavát meghallgatva, álláspontja mellett oly szigorúan ne maradjon. Szerencsétlen gondolat volt az elnöki intézkedés a sajtóval szemben is; de bizunk benne, hogy az elnök a kellő mód felhasználásával meg fogja nyugtatni a sajtót.

Éles és kiáltó volt az a radikalizmus is, mely Herman Ottónak különben emelkedett hangú, szép beszédéből kihangzott. Nem volt tapintatos ott a sirhalomnál oly keserű hangon fölemlíteni a király érzelmeit. Igen, meg kell száritanunk szemünket a könyektől; mert a mit a gyász nagy napjaiban a veszteség fölött érzett keserőséggel igazolni lehetett, azt nem lehet igazolni a komoly, higgadt munka napjaiban, melyek immár bekövetkeztek.

Ezért kell meggondolnia a közjogi ellenzéknek, hogy mit fog cselekedni ezután és követnie kell Kossuth fiainak békéltető, kiengesztelő szavait. Meg kell gondolnia, hogy nekünk magyaroknak egyenesen hazafiúi köteleességünk a legnagyobb tapintattal viseltetnünk és nem bírálhunk a király érzelmeit.

Mert a mi jóságos királyunk soha sem állott ellen a nemzet érzelmeinek az élő Kossuth-tal szemben és nem állott ellen a halál után sem a nemzet érzelmeinek. A magyar nemzetet fejedelmi bölcseséggel hagyta a legnagyobb mértékben részt venni a végtsztességnél és csak

egyed engedett jelezni, hogy a maga részéről nem teheti, hogy a végtsztességnél hivatalosan képviseltesse magát.

Ha tehát a király respektálta a magyar nemzet érzelmeit, nemzeti bölcseségünkben kifolyólag kell, hogy mi is méltányoljuk királyunk érzelmeit. A helyett, hogy most támadásokat intézzünk indokolatlanul olyan ügyekben, olyan tekintetekből, melyek a loyaltás mellett a hazafiságot is sértik, kezdjünk ismét tovább dolgozni nemzetünk javára, együtt a mi királyunkkal.

Nagy feladatok várnak most az igaz hazafiakra. Meg kell óvni a külföld előtt szerzett nagy becsültetésünket és ezt csak úgy tehetjük, ha szorgalmasan közremunkálunk annak a korszakalkotó műnek a létrehozásán: az egyházpolitikai kérdések szabadelvű keresztülvitelén, mely műhöz egyformán dolgozott és dolgozik a király és Kossuth Lajos emléke.

K.

— Szilágyi az egyházpolitikáról. Szilágyi Dezső igazságügyminisztert egyhangulag megválasztották a felső-baranyai reform. egyházmegye gondnokává. Elfogadta a választást azzal a feltétellel, hogy ha a körülmények változása folytán oly helyzetbe jutna, hogy szeretett egyházmegyéje irányában vállalt kötelezettségeinek teljesítésében akadályozva lenne, az egyházmegye őt a szokásos uton fel fogja menteni. Az igazságügyminiszter ezután hosszabb beszédet mondott, melyben hangoz-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A költő özvegye.

Irta: Szinéry György.

A kiszízetésü segéd hivatalnokot eltemették. Mikor az özvegy három gyermekével visszajött a temetőből, már ki is szellőztették a lakást.

Már temetés alatt is sokat beszéltek sutogva az emberek az elhalt sajátságairól, de temetés után határozott alakban domborult ki mindez ebben a két rövid két szóban író volt.

Sőt zseni!

Addig amíg élt, azt mondták: összeférhetlen, olykor érthetetlenül követelő, máskor visszavonuló, élelmesség nélkül való, mindennek fölött ábrándozó és elégedetlen. Szegénységben maradt a családja is. Ez az utóbbi körülmény tán feleslegessé is teszi a további magyarázatot, hogy az elhunyt magyar író volt. De istenem, ki nem író manapság? . . .

Az embernek van egy ötlete, eszméje, azt felöltözteti és küldi a piacra. A piac az újság. A fő dolog mindenesetre, hogy ezen a piacon is jó helyre toladokdjék: az ember a „holmijával.“ A holmi lehet valami levett darab is, csak legyen rajta néhány himzés, paszománt, vagy tarkaság és ami a legfőbb, a szabása legyen kifogástalan.

Az özvegy kiküldte a gyermekeket, hadd oszonnáljanak, maga pedig oda ült az elhalt férj íróasztalához és kutatni kezdett a fiókokban.

Tenger papiros!

A legtöbbje csak egy oldalán beírva, — mint a hogy a nyomda számára szokták, — de volt három négy vaskos kötet is. Ezek voltak a drámák, amiket az elhunyt törhetlen hittel beküldözgetett a nemzetéhez, amiket aztán hol lecsépeltek, hol megdicsérték — sőt esetleg a sujet-jét nagyhirű kikiáltott tehetségek fel is használták, de az ő küldeményeinek sorsa abban a néhány szóban volt eldöntve, amik a bírálói vélemények végén ott settenkedtek, hogy „említett jó tulajdonai dacára sem tartom előadhatónak.“

Nem is adták elő.

Ma napság az irodalomban is vannak „ring“-ek ép úgy, mint az üzleti világban. — Van petróleum ring, kukorica ring. Ép így van „ring“ a drámaírók között, a regényírók között,

Az egyik — egy kék harisnya — úgy ontja a beteges, esontné kül való alakokkal telt regényeit, mint valami harisnyaszövő gép a gyártmányait.

A drámaírók pedig, — akik egyszers-mint dramaturgok is, — arról gondoskodnak, hogy semiféle ugynevezett tehetség hozzá ne jusson a tantiemekhez.

Szerencséje Shakespearnek, hogy nem kér tantiémet és hogy nem marad valami — posthumos munkája, mert bizony-bizony a dramaturg urak megtépnák a babérjait. — Pedig azok a drámák nem voltak pusztán kisérletek.

Mindannyia egy-egy eszme következetes épülete. Tudta ezt az özvegy, mint nagy műveltségű asszony, igyekezett is visszatartani a

férjét. — De hiába való volt minden erőlködése.

— Majdha meghaltam, — mondá a férj — hasznát veszitek. Az én szívem melege — vissza sugároz még rátok úgy, hogy érezni fogjátok.

Most pedig itt ül az asszony, az alkotások előtt.

A hosszas betegség alatt az ápolás súlyos munkája folytán megtört fényű szemével kutatott a papirok között.

Összeesomagolta összekötözgette, mikor valaki halkán bekopogtatott az ajtón. Egy ismert irodalmi névvel bíró ember lépett be.

— Van szerencsém bemutatni magamat kezdé én, a „Parnasszus“ nevű irodalmi társaságnak megbízottja vagyok. Boldogult férjének némely dolgai arról tanuskodtak, — hogy benne nem kis tehetséget, sőt monnhatni kimagasló egyéniséget vesztett az irodalom. Azért jöttem, hogy talán nagysád szíves engedelmével átnézzem s rendezzem hátrahagyott műveit.

Az asszony hirtelen becsukta az asztal fiókot — s még a kulcsot is kihuzta belőle.

— Maradt bizonyára a boldogult után folytatta a Parnasszus küldötte valami becses irodalmi hagyaték?

— Maradt uram.

— Szabad megtekintnem.

— Sajnálom uram, nem teljesíthetem kívánságát.

— Nagysád, saját maga akarja?

— Tüzre tenni. Fejezte be az asszony. Lassa uram, kezdő újra, miután leültette álmél-

tatta, hogy különösen két dologra akar figyelmeztetni.

Egyik az, hogy az egyházpolitikai reformok bármiként dőljenek el, a református egyházra imminens veszélyrel nem fognak járni. Az eszmék, a melyek e javaslatban fölmerültek, nem alusznak el többé, hanem utat törnek s haladnak a cél felé s mert ez eszmék alapja a szabadság, és az egyház, mely az evangéliumi szabadság eszméjére épült s nőtt magasra, az az egyház a szabadság eszméjétől nem tarthat, nem félhet, sőt örömmel üdvözölheti azt.

A másik az, hogy el ne feledjük soha, hogy a ref. egyház nem felülről alapított, hanem a nép szívében, a fekete földben esirázott ki, hitbuzgóság és páratlan áldozatkészség növelte nagyra, vész és viharok erősítették és terhek súlya alatt izmosodott, ennél fogva lételet a változó viszonyoktól, — alapja a szív meggyőződése lévén, még a valóban nagy terheltség mellett sem lehet félteni.

— **A minisztertanács** egy járásbíró és egy főszolgabíró között felmerült hatásköri összeütközést megvizsgálván, kijelentette, hogy korcsmában nyilvánosan verekedő egyéneknek azon ténye, hogy a verekezés közben kést ragadtak s azzal támadták meg ellenfeleiket, a nélkül azonban, hogy testi sértést okoztak volna, nem képezi önálló büntetendő cselekményt, nem képezi különösen a veszélyes fenyegetés kihágását, hanem csak a kihágási büntető törvénykönyv 75 § a értelmében a nyilvános verekezés kihágásának minősített esetét, elbírálása tehát nem a bírói, hanem a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

— **Az ítmérési engedélyek és a törvényhatóságok.** A belügyminiszter egyik vármegye közönségének ítmérési engedélyre vonatkozó határozatát illetékeség hiánya miatt az alapjául szolgáló főszolgabírói határozattal együtt megsemmisítette annak kijelentésével, hogy az 1888. 35. t.-cz., valamint az 1892. 15. t.-cz.-nek végrehajtása iránti utasításhoz kiadott pénzügyminiszteri rendelet szerint ítmérési

kódó küldöttét Parnasszusnak lássa uram, én a dolgot egyszerűsíteni akarom . . .

— De nagysád ez barbárság . . . bocsáson meg.

— Uram, sohse heveskedjünk, folytatta szelíd mosollyal az asszony. Mindenek előtt mondja meg, miről jó, ez az ugynevezett irodalom?

— De nagysád, ez a kérdés . . . bocsáson meg . . . de . . .

— Hiszen értem én, tudom is, mit akar ön válaszolni ismerem én azokat a frázisokat hogy a nemzeti szellem nyilvánulása; a kor, a nép beszél az író által a későbbi századokhoz is. Ertem. Még azt is, hogy góniusz szó mit jelent. Azt t. i. hogy a kiadók jó üzletet csinálnak egy rakás ember temérdekét — koplal. Hanem mondja uram, hogy megértse kérdéseimet, kinek köszönheti az emberiség Shakespeart? tán az atyjának? Nem! tán a Globe színház igazgatójának? Nem tán a történetírónak? Nem . . . Tisztán Göthének: És most nézzük; mi történt volna ha Shakespeare nem írta meg Hamlettet, Leárt, Rómeót és a többi műveit?

— Ön bizonyára erre azt feleli, hogy ily remek mű az emberek lelki világának emléke, mint Faraók gulája, mint Jupiter temploma, örök fényt árasztó szövegek, az emberiség fejlődésének szürke, bizonytalan, sőt koronkint viharos éjjelében.

Nem áll.

A szerelem, a gyűlölség, a hálátlanság, egy szóval, amaz óriási érzetek és szenvedélyek, meg voltak, vannak és lesznek, a meg csak emberek élnek. De lássa uram, a löpor, a fényírás, a gőz, a villany, mind megannyi véletlenül talált adománya az égnek, ezek a valódi áldásai az emberiségnek.

Jó izüt nevettek az emberek Demokriton előtt is és hogy kedvökre kisorjásk magukat. Nem volt szükséges Sophoklesnek születnie.

engedélyek megadása vagy megvonása a közigazgatási hatóságnak, illetőleg a törvényhatóságnak hatáskörébe nem tartozik.

Az emlékbeszédek.

Debreczen, ápr. 5.

Lapunk tegnapi számából a halomra torlódott napi események a hétfőn közölni elkezdett emlékbeszédek és imák közlése kimaradt; alább közöljük azt a költői szárnyalásu imát, melyet **Dicsőfi József** évref. le kész tartott a nagytemplomban végbement gyászistentiszteleten.

Holnapi számunkban közöljük a **K. Tóth Kálmán** dr. ev. ref. és **M. A. T. E. R. N. y Lajos** ág. ev. lelkészek imáit.

Dicsőfi József megható szép gyászimája a következő:

Előimádság.

Mindenható nagy Isten, jó atyánk! Te ki a fellegeknek nem csupán viharzó szárnyat, villámot s könnyűt adsz, hanem fölírod rájuk a szivárvány hét színében a békeséget is: óh, adj békét felhős lelkünknek is, hogy imádkozzuk buzgón és igazán. — holott mostan csak sirnunk kellene! Amen.

Imádság.

Csak sirnunk kellene, — hiszen temetünk s pedig nem úgy, mint mások, jó atyánk. Szent pítvarodban nincs itt a koporsó, csak sóhajunk kiséri messziről: és mégis oly közel a szemfedő, a mely alatt halottunk nyugoszik. Minden magyar kebel ma szenvedő és benne minden szív egy-egy koporsó: koporsó szív és szemfedő-kebel eleven és emésztő kinaival hull számolyodhoz ma mindenki itt is . . . Oh, jöjj hozzánk Szentlélek-Istenünk s vigasztalásod égi erejével segíts hordozni ez elő koporsót s fuvalj reá, hogy már e szent falak közt élő virág fakadjon ki belőle: a hála és emlékezet virága!

Mint mindig, úgy most is csak téged illet a hála szent virága Istenünk. Neked háljuk a lélekzetet, a röpke perczet s hosszú éveket; Neked háljuk a mindennapi kenyerét s áldásod gazdag jobbkeztét. S mit érdemelne Tőled az a nép, mely elfeledné meg-

Ha az emberek mind teljesítenék kötelességeiket családjaik irányában, úgy nem lenne szükséges a boldogságra oktatni sem. Ha a fejedelmek csakugyan népeik atyái lennének, a győztes hadvezérek nagy gonosztevők, mesebeli szörnyekké fajlulnának. A rózsát keveselik az emberek, bebérta áhítoznak. — Pedig a Helikon örökös berkében nem terem kenyér.

A férjem minden alkotása egy-egy boldogság, amelylyel családját rövidítette meg és mind miért? hogy elfogjon, megragadjon egy lidérezet, egy anyag nélkül lobbanó lángot, hogy bolta után egy rakás ember, vagy egy két nemzedék emlegessék és szórakozzák, mialatt feledik övéik szenvedéseit.

Nem új létet kezdünk, ezért szükséges, hogy elfeledjenek bennünket.

— Asszonyom, ön igazságtalan férje szeleme iránt. A költő élete ott kezdődik, a hol a másiknak vége van a sirnál.

Mindaz a mit férje lángoló agygyal szívvel megálmodott, valósulni fog, önök tiszteltek és boldogok lesznek.

— Onnek valóban nagy a rábeszélő képesség.

— Gondoljon tehát asszonyom a gyermekeire.

— Tiszteletet érdemlünk, mert becsületek vagyunk, de az, hogy férjem szelleme — önöknek gyönyört szerez, az nem tehet bennünket boldogokká.

Az asszony kivette az irat csomót.

Az irodalmi férfi szeme fölragyogott.

Az asszony folytatta:

— Ami valódi boldogságunk megsemmisült azzal az étellel. — Mi már többet nem veszíthetünk.

Szült és a küldött szeme láttára tűzbe dobta az író hagyatékát.

köszönni néked a nagyokat, kiket a Te kegyelmed ad néki nemzedékről nemzedékre. Hiszen te köztünk bennünk működöl: a nép csak tesz és benne ők a lélek; a nép hajósok és ők az iránytű; a nép erő és ők a kormányzó; a nép az égbolt ők a csillagok! Még a csodákat is velök cselekszed: a más előtt üres nagy pusztaságban ők csipkebokrot égve látnak és a lángokból isteni szót hallanak (II. Móz. 3. k.), mikor most elhagy minden hit s remény s csüggedten áll a megpróbáltatás biztos halálba hívó tengerénél: ők jobbkezüket égre emelik s a víz megszárad és ut lesz az örvény (II. Móz. 14. k.); mikor más mélyen és gond nélkül alszik: szenvednek ők és rémitő tusában mintegy Te veled küzdenek, nagy Isten (I. Móz. 32. 24. k.); és midőn más porba fetreg s hazudik a nép előtt és a király előtt, kegyét vadászva népnek és királynak: magukra hagyva is helyt állnak ők a megösmert igazság szent hegyén, mert oda látnak az örök igazság hatalmas Istenéhez, a ki fönt az örökkévalóság trónusán ülsz, oly mennyei seregek udvarában, a melyekből egyetlenegy vitéz egy éjen át százezreket emészt meg a föld hatalmasainak hadából (II. Kir. 22. k. 19. 35.). . . Lényedben mindig megfoghatatlan Isten, ki mint akarod, úgy adod a lelket porgyermekidnek, — a Te nagyjaid valóságos csodák a mi szemünkben: Hozzád olyan titkos közelben élnek s szent árnyékodban oly csodás alakjuk, tisztábban látnak, mint a nagy tömeg, merészelnék nagyot és győznek akkor is, a midőn úgy látszik, hogy elestek . . . S mi mind ebből megértjük, hogy Tiéd, ők a tiéd — választottaid! Hát szent fiad pályája nem ilyen volt? Nem küzdött Ő is, a midőn a világ fiainak nagy öröme a vert pásztor mellől elszéledének a félnak, az erőtlon juhok? . . . S ha kérdjük, hogy mi legfőbb büszkesége ma az egész keresztény nagy világnak: nem-e az Ő gyalázatos keresztje, az a gunyolt s megkárhozott kereszt?

S hogy a mi megsiratott nagy halottunk is a Te választottad volt. Uram legjobban Te tudod, mindent tudó. S vedd kedvesen, ha most könnyek között e házban őt Te néked megköszönjük, ép e falak közt, hol megtámadott néppéért egykor feljajdult s fölesküdt! Tiéd a hála, nemcsak hogy nekünk, nekünk adad őt valóságos napokban, hanem azért is, hogy felösmérünk őt, — hogy, mint olyan sok választottaidnak, nem felösmeres volt a sorsa is. Nem ez nem ez volt sorsa, jó atyánk! Hisz Te tudod, alig hallá szavát a nép, melyhez elküldötted őt, felösméré s megérté őt lejárt a paloták s kunyhókban egyaránt: hangot megnyílt a vakok szeme, halottak süket fülek, jéghideg szív olvadozni kezdett s a nagy beteg nép új erőre éledt s gyógyult tagokkal ismét egybefort . . . Ilyet, Uram, csak az tehet, ki kettős mérvben vette lelkedet, hogy éljen s küzdjön nemcsak önma gáért, hanem, mint eszközöd, a milliókért. S midőn így ujjaszülte népedet és megkeresztel az ujjszültet a nemzetek dicső keresztvívével, vérével a szabadság hőseinek: gyáván és tetlen nem sirt a romok közt, elbujdosott a messze nemzetekhez és hirdető püncösti nyelveken, hogy ői népünk is, és csak aludt, nem halva volt, csupán csak aludott s most megmutatta, hogy életre méltó! S mikor ekkép tölté hivatását: a szent magányba újra visszatért, a melyben hívó szódat vette egykor s ott élt eszméinek magasztalán és róla egy perczre is le nem szállt . . . Ez is mutatja, hogy ő a tiéd volt: profétád, kiösmerte hivatását és tudta, hogy meddig terjed határa. De lelkében továbbra is velünk élt mint küzdő népe élő zászlaja; erejét, mint a nap, a messzeségből öntötte ránk, bizott és biztatott, most lelkesített, majd intett s tanított, — és, óh ha tudnánk, hogy hozzád nagy Isten, mi értünk, népedért eléd borulva. óh, hányszor felimádkozott, hogy csillagrónodról nézz reája kinek ajkáról milliók imája magasztalón száll szent egéd felé: "mert tudta, hogy az áldozat után, mint néped bemutatott e világnak, a halálig szeretett szent hazáért, ha bűnös volt is, szentté lett e föld s a hősök csonja megkoszoruzatlan nem maradhat és poruk felett rab népnek élni, — többé nem szabad!" . . .

S imádsága, ugy-é, fölírva Nálad, történeteknek Ura, Istene, igazságodban is változhatatlan? Hisz Te szeretted őt, Atyánk, nagyon adád neki a lélek oly hatalmát, minőt kevésnek nagyjaid közül, mely nem hideg bámulatot teremt csak, hanem hódít s győz ellenállhatatlan, az agyba fényt s a szívbe dob tüzet... S a legesodásb sikerben részesítéd: nyert akkor is, midőn azt hitte, vesztett, — mint szent Fiad, győzött ő bukva [is... hajh! ő is magvető volt s bételék ő rajta is, hogy itt e porházában, főkép nagy alkotások mezején, „más a vető és más az arató“ (Ján. 4. 37) S adál neki olyan szeretetet, amely nem pusztaláng, hanem erő s felső fokán szent önfeláldozás. Hisz Te tudod, Atyánk, hogy mint szeretted e földet, ősei nyugvó helyét s mégis majdnem fél századon keresztül kedves honától elszakadva élt, Fiaddal így vigasztalván övét: „jobb néktek, hogyha most én elmegyek.“ (Ján. 16. 7.) Ez erő is a te ajándékod volt, e szívemésző, de dicső erő, a mely a holt göröngynél jobban szereti te élő népedet, — hosszú életre hívott népedet!... S adál neki Uram, olyan nevet, a melyet ősmér egy egész világ s becsülni fog míg lesz egyetlenegy szív, mely a szabadságért még lelkesül. S meghosszabbítád élte idejét: mert azt akartad, hogy végig ragyogja e század égboltját ép az a csillag, a mely egyik viharzó tengerének, — élet s halálra vivő nemzetünknek, — nem mozduló sarkcsillaga vala. S hogy most ravatalánál ünnepeltük együtt a husvétot s a Golgothát: a Te bölcs végezésed volt ez is; hogy már koporsójába léptekor hirdesse nekünk, hogy feltámadott, feltámadott, mielőtt sirba sz állt és él itt köztünk és ott fent Te nálad!...

Oh, Isten, a ki őt e földön ekkép szeretted, ugy-e, hogy szeretted őt, a Hozzád viszatért ig a z prófétát, fent az örökkévalóságban is? Ujtsd meg őt az örök ifjuságra s légyen meg a te szent akaratod, a melynek ő köztünk apostola volt s a melyért ő most is könyörg előttem! Ó minket a magasból is szeret, hozzá szokott már itt: a messzeségből szeretni forrón népedet... De mért kérnök hosszan kegyelmedet? Ha valakinek, neki megadod, igaz, Bíró, az ő igaz jutalmát. Oh, add is meg irgalmas Istenünk! Nézd egy nemzet, kicsinye, nagyja, férfi, nő, gyermek, agg, a koldus és az ur — ő érte ma együtt imádkozik s megolvadt szívvel kér áldást reá. Oh nézd e gyászt, milyen önkénytelen, nem szítja senki, oly természetes, mint egy családé, mely apát vesztett, a pá t, s z e r e t ő, é d e s j ó a p á t! Maga e föld, mely napok óta már gyászol, mint temető, mert érezi, hogy nélküle talán ma igazán temető volna, — meghalt népedé; — maga e föld megdobban, a midőn legjobb fiának drága hamvait keblére öleli, aki őt szeretted, az önfeláldozásig, ugy szeretted s fölötté még az ég is elborul s e bus napon együtt gyászol vele!... Oh, lásd meg e gyászt, Istenünk, Atyánk! És mondd nekünk, kiáltásd vigasztalásul ez egész föld felett: „ne sirjatok. En őt megdicsőítém ott a földön és megdicsőítettem már ide fent“ (Ján. 12. 28.) — oh, nem a ti sötét gyászotokért, egyedül az ő fényes érdeméért!

És mondd, hogy Te nem gyászt kívánsz mi tőlünk; Te néked az tetszik, ha ma a nép feleli a mindennapi kenyerét és Tőged ő érette áldva áld, ki belőle szabad polgárt teremtett; és jól esik, ha térdre hullva látod imádkozni a nemességet is ma, hogy hálát mondjon ő érte Neked, ki nemzeti öntudatot fuvalt beléje és új hivatásra hívta!...

Sőt még a gyászt is kedvesen veszed, — nem ő érette, hanem mi magunkért — ha látod, hogy bennünket egyesít az ő ravatalánál, a ki minket egygyé, egységes néppé alkotott. S a mivel legjobban kiérdemeljük jókedvedet s áldó kegyelmedet s a mit Te tőlünk mulhatlan meg is vársz, ugy-é az, hogy ne feledjük soha, el ne feledjük őt soha, soha!

Temessük őt elevenen szívünkbe s aztán örökül hagyjuk gyermekünknek s azok ismét a késő nemzedéknek, — legyen neve örök emlékezés!

Mig él a magyar e Tőled vett hazában, ősmérje, őt a gyermek, ifju s agg és emlegesse nagy kegyelmedet, melyet ő benne mi velünk cselekvél.

Kettő legyen az ő neve minékünk: imádság Hozzád, néped Istenéhe; s mi hozzánk biztató, erő adó szó, varázsige, hogy munkásan szeressük, áldozva mindent, ezt a szép Hazát!

Oh jaj, ha őt valaha elfelednők, — ugy-é, iszonyu gondolat, nagy Isten?... Te s jobb kezünk is elfeledne minket. (Zsoltár 137, 5.)!!!...

De nem feledjük; Te nem engeded! Velünk maradsz Te, népek Istene, — ha ő elhagy is bennünket test szerint. Nagy fájdalomunkat megvigasztalod, nagy veszteségünket kipótolod: Illyés helyett küldesz Elizéust, új prófétát a kidőltnék nyomába. A népet boldog békével megáldod: megőrzöd bölcsességét és hitét s építéd napról-napra erejét. E földre védő szárnyadat borítod s áldással ékesíti jobb kezéd, hogy legyen népednek dajkáló hazája s az elfáradtak csöndes nyughelye; hogy adjon most is édes nyugodalmat a messze földről édesanyjai ölére megtért csontoknak, poroknak — s a megsiratott drága nagy halottaknak!

S a közelebbi gyászolókra, a halálig hű fiakra s rokonokra: áldásodért könyörgünk, jó Atyánk, csak, — csak áldásért és nem vigasztalásért!

Hiszen a gyermekeknek s rokonoknak nagyon kevés jutott a fájdalomból, ahol velők a gyászos szemférdőre zokogva egy egész nemzet borul!... Amen!

Mi Atyánk...

U t ó i m á d s á g.

Imádság szeretett szép hazád földjében, esőndesen pihenj porodban; nagy eszméidben hű néped szívében s nemes feleddben főt az égben — élj örökre — kettős megdicsősülésben! — És Te, nagy Isten, engedd meg, hogy épen e szent helyen, hol szolgád hontalan lett, — áldásodat esdjük le mindazokra, népekre s egyesekre, kik vele, a bujdosóval jót cselekedének (Máté 25. 41—45.) Amen.

A gazdasági tavasz.

Megkezdődött a mezőgazdasági év. A külső határbeli munkák megnyitásával a nyílt mezőn veszi föl a gazda, — a természet ellenséges erői ellen, — a nagy küzdelmet.

Szeszélyes klímánk mellett e küzdelemben inkább reménységgel, mint számíttással megyünk. A reális gazda számítása a szemtermények hozama tekintetében inkább csak abban áll, hogy a minimumot reméli, s a mezőgazdasági kulturának lehető legtöbb neme fölkarolásával igyekszik üzeme egyensúlyát föltartani.

Nem czélunk hozzávetőleges következtetésekkel jóváélni a jövő aratás esélyeit. — Olyas jellemzőkül tünnek föl s melyek bármiként is üssön ki a magyar mezőgazdasági kultúra fő ága, — a szemtermelés, — nyomot, nyomot fognak hagyni, vagy jobban mondva, irányt jelölnek a jövő mezőgazdasági év történetében.

Mindenekelőtt azt kell megemlítenünk, hogy egy oly állammal lépünk gazdasági szerződésre, a melynek területe termékeink előtt ugyszólván el volt zárva, t. i. Oroszországgal.

Ezen szerződést a sajtó legtöbb organuma, mint egy ijesztő mumust tüntette föl, a nyakunkra zudítja az orosz buzát és az orosz marhát, s ezek súlyával gazdáinkat megfojtja.

Negyedik éve, hogy a monarchia gazdasági külpolitikája a szerződéses irányt vette. Azóta minden vámszerződés megkötése előtt fölmerültek bizonyos általánosságokban tartott rémes jóváételek. — Ezen rémlátásokat azonban, — sem a szerződések szövege, — sem a gyakorlati élet nem igazolta.

Erre való figyelemmel kell az orosz kereskedelmi szerződést is tekintenünk. Bizhatunk abban, hogy a kormány a gabonavámoknál reánk veszedelmes kedvezményekben nem megy s hogy állatainkra sem bocsátja rá a keleti konkurrencziát és marhavézt. — Bizhatunk annál inkább, mert hiszen Oroszország részéről nem is volna értelme azt kö-

vetelni, hogy egy agrikultur ország piacát és nyissuk meg, — az ő agrikultur termékei előtt.

Ausztriának a Dunától éjszakra eső része tisztán agrikultur, egyéb részében pedig ha nem is a mezei gazdálkodás dominál, de annyival inkább az állattenyésztés. Az állatforgalom és gabnaforgalom tekintetében tehát érdekeink Ausztriával ugyszólván azonosak. Oroszországnak pedig e részben nincs nyerni valója.

Föltüntetik itt ott az Oroszországgal létjövendő kereskedelmi kapcsolatot oly szempontból is hogy Ausztriának fejlett iparával van mit keresni az agrikultur Oroszországban, de mit kereshetünk mi?

Erre is találhatunk gazdasági érdekeinknek kedvező feleletet. Szépen fejlődésnek indult gyümölcstermelésünk, díszkertészetünk tejgazdaságunk termékei kitünő piacot fognak Oroszországban találni. Ezeket a czikkeket Franciaország szállította legnagyobb részt és méregdrágán.

Geografiai helyzetünk könnyüvé fogja tenni a versenyt. Fejlődő pezsgő és cognak s finom szesziparunk termékei is jó piacra tesznek szert.

Ha fölgondoljuk még, hogy mint haladottabb államtól, még nemes vetőmagvak és tenyészállatokban is sokat kérhet tőlünk eddig elzárkózott szomszédunk: az orosz szerződést, — a legpessimistikusabb gondolkozással sem láthatjuk nagyon félelmes dolognak.

A felületes szemlélő figyelmét sem kerülheti el azon jelenség, mely az új mezőgazdasági élet elődjétől oly előnyösen különbözteti meg. Ez pedig az, hogy ez évnek körülbelül 3—4000 nemes nyugati fajta tenyészállat-szaporulattal megy neki a magyar gazdaközönség. Ennyire rug körülbelül t. i. az állam által és magánosok részéről importált tenyészállatok összes száma.

Allattenyésztésünk nagy arányu fejlődésére egyébként más körülményekből is következtetést vonhatunk. Az országos magyar gazdasági egyesület tenyészállat vásárlására 427 szarvasmarhát, 415 juhot, 276 sertést és 294 baromfit jelentettek be. S a bejelentés között immár nem a nagy uradalmak és az importeurök dominálnak, hanem a magyar gazdaközönség zömét képviselő középbirtokosok.

A szarvasmarhák között csupán 24 drb magyar fajta van bejelentve, s 182 drb simmenthali. Ez azonban csak azt bizonyítja, hogy az intenzív állattenyésztés nagy tért foglalt. A magyar fajta tenyésztésének is maradtak azonban buzgó kultiválói. A mezőhegyesi gulyaárverésen a legkevesebb a mit egy magyar 3 éves bikáért adtak 420 ft, a legtöbb 1560 ft volt. Mindaddig nem ismert árak. A hol pedig a jó tenyészanyagért a pénzt ennyire nem sajnálják, ott az állattenyésztés intenzív üzése iránti érzék föltétlenül megvan.

Az új gazdasági év kezdetén azon nézetünknek adunk kifejezést, miszerint egy hatalmas lépéssel közeledtünk a székesfehérvári gazdakongresszus által kitűzött cél felé, hogy t. i. „hozzunk gazdaságunkba helyesebb arányokat.“

Különfélék.

* **A német császári-pár Abbaziában.** A német császári-pár, tegnap este 7 órakor Chersóból visszatért Abbaziába. A császár a vadászaton két sast lőtt. Báró Seckendorf szárnysegéd ma szabadságra megy, helyébe Moltke őrnagy érkezik Abbaziába. — Egy római távirat szerint, a császári pár hetedikén, szombaton, Velenczébe megy, ahol Umberto olasz király fogja vendégeit üdvözölni. Egy mai berlini távirat szerint azonban, a császári párnak erről a velencei utjáról Berlinben még nem tudnak semmit. Báró Sterneck osztrák-magyar tengernagy, ma Abbaziába érkezett.

* **Egy szálló pusztulása.** Majna-Frankfurtban nagy tűzvész volt tegnap reggel. Mint távirják, hajnalban kigyuladt a Britania-szálló s a tűz oly rohamosan terjedt, hogy rövid idő múlva lángban állott az egész épület. A lépések összedőltek s így menekülésről szó sem lehetett. A tüzőlők későn érkeztek. A szálló

lakói az ablakon ugráltak ki. Ponyvákat sehol sem találtak, azért a menekülők egytől-egyig szerencsétlenül jártak. Hatan holtan terültek el a kövezeten, tizennégyen súlyosan megsérültek. A szállónak egész első emelete elpusztult.

* Botrány a Koszciuszko ünnepen. Krakóban nagy pompával ünnepelték meg a lengyel szabadsághős emléket, de a mitől tartottak, be is következett. Nagy botrányok zavarták meg az ünnepet. A garázdálkodók beverték az arisztokraták palotáinak, a kaszárnyát és katonai raktárak ablakait. Dunajevszky volt pénzügyminiszter kastélyát kövekkel hajigálák meg, az erkélyeket szétrombolták. Egy kőtábla a szobába repült, ahol a volt miniszter volt. Dunajevszkyt az ijedség betegé tette. Több zavargót letartóztattak. Sok pénzt találtak náluk, a miről azt következtetik, hogy a botrányokat bizonyos körök rendezték.

* Hiéna anya. Az ukk esákkornyai helyi érdekű vasuton tegnap egy parasztasszony utazott csecsemőgyermekkel a karján. Mikor az asszony este 10 órakor Csáktornyára érkezett, a gyermek nem volt többé nála. Később bement a városba s mint levelezőnk írja, — mindenkinek azt mesélte, hogy csecsemőgyermekét kiejtette a vonatból. Az asszony azonban, mikor megérkezett, az állomáson senkinek sem szólt erről s minden jel arra mutat, hogy az asszony gyilkos szándékkal maga dobta ki a vonatból gyermekét.

* Kakas hangversenyek. Hollandiában és Belgiumban régóta divatba vannak a kakas hangversenyek, melyek ott majdnem oly népszerűek, mint a lóversenyek. — Az a kakas kapja a díjat, a melyik egy óra lefolyása alatt legtöbbet kukorikol. Erre a célra külön nevelik a kakasokat s már fiatal korukban kiképzett kukorikoló kakasok társaságában tartják ugy, hogy ezek valóságos versengést visznek véghez. A napnak bizonyos óráiban egy tágas szőlős térre viszik a kakasokat kalitkában s ezek a kakasok ilyenkor egymást iparkodnak fölülmulni a kukorikolásban. Vannak köztük olyanok, melyek egy óra alatt háromszázszor kukorikolnak. A versenyekre annak módja és rendje szerint bejelentik a kakasokat s van gyakran kétszáz versenyző kakas. Azokat, melyek felülmulhatatlanoknak bizonyulnak, bizonyos idő alatt kizárják a versenyekből. A díjak 50-200 frank között váltakoznak s különösen Belgiumban a gyermekeknek egész sportját képezi a versenykakasok kiképzése. Leghíresebbek az angol és a francia fajta kakasok. Most Párisban akarják meghonosítani e versenyeket s ott azt hiszik, hogy e produkciónak ép oly sikere lesz, mint van Hollandiában és Belgiumban.

* Rövid hírek. Görgey Kossuthnál. Budapestben meglátogatta Görgey Arthur tábornok a Kossuth sírját. — Május elseje. Pórszonyban a szociáldemokrata munkások május elsején szünetelni fognak. — Bismarck kor. Tegnapelőtt töltötte be Bismarck herceg a 79-ik évét. — Hóviharok Olaszországban. Oriási hóviharok dühöngenek Olaszországban, diónagyságu jegek esnek. — Henry az anarkista. Az anarkista Henry ügyében Párisban már befejezték a vizsgálatot. — Benzin robbanás. Nagy benzin robbanás történt szombaton este az abauj-szánthói gyógyszerárban.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

- Egész évre . . . . . 10 frt.
- Fél évre . . . . . 5 frt.
- Negyed évre . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban Kutas Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdik Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétatárvettség vasárnap és szombat délután 4-6 óráig a Margit-fürdőben. — Museum a kollegiumban a kőművesek számára délután vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt. — Anyakönyvtár a kollegiumban a kőműveseknek nyitva délután 11-től 12-ig. — Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hetény, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva. — A kir. itélő tábla hivatalos órái d. u. 9-12-ig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattartó d. u. 9-11, d. u. 3-4 óra között; vasárnap és szombat d. u. 10-11 óra között. — A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. fölész.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva. — A kezűgyesítő egyesület első iskolai műhelyében (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u. 3-6-ig. munka tanítás folyik. — Április 6. Egyházközségi közgyűlés. — Április 8. A debreczeni polgári-kör közgyűlése. — Április 9. Egyházközségi közgyűlés kezdete. — Április 21 és 22. Debreczeni lóversenyek. — Április 22. A magyar országos állatorvosi egyesület Debreczen vidéki osztályának közgyűlése. — Április 26-30. A sorozás ideje Debreczenben.

— Hitelesítő közgyűlés. Debreczen szab. kir. város nagy tanácsstermében ma délelőtt tíz órakor tartották meg a hitelesítő közgyűlést. A tegnapi közgyűlésen elintézett tárgyakra hozott határozatokat hitelesítették. A hitelesítő közgyűlésen, amely délelőtt 11 órára már véget is ért, gróf Dégenfeld József főispán elnökölt s azon jórészt csak a tanács tagjai vettek részt.

— Adakozások az egyetemre. A debreczeni egyetem létesítése javára ujabban a következő adományok folytak be: a bucsni egyházközség 10 koronát küldött; Segesváry József nagykarolyi esperes 569 koronát és 10 fillért gyűjtött. A piacz-utcai IV. tizedben a 1723-1771 szám alatt is befejeztetvén a leendő debreczeni egyetem javára való gyűjtés, onnan a következő adományok folytak be és számoltattak el a gyűjtő által a főiskolai pénztárban: Özv. Dicsőfi Józsefné 100 ko. — Varga Károly 40 ko. — Mendlovits Lajos 20 ko. — Özv. Simon Györgyné 20 ko. — Medgyesy Lajos 20 ko. — Özv. Pattermann Ferenczné 10 ko. — Halász Izidor 10 ko. — Nagy Sándor 10 ko. — Kun József 6 ko. — Bernát Janka 4 ko. — Lőrincák L. 4 ko. — Hankus Károly 4 ko. — Özv. Strobek Gusztávné 4 ko. — Nagy János 4 ko. — Rozenfeld Adolf 4 ko. — Stern és Schwarcz 4 ko. — Sinay Sámuel 4 ko. — Krémer Jakab 2 ko. — Makai Ferencz 2 ko. — Özv. Szatmári Sándorné 2 ko. — Szilágyi József 2 ko. — Györfi József 2 ko. — Kiss Adolf 2 ko. — Neumann Jakab 2 ko. — Szatmári József 2 ko. — Bak Jakab 2 ko. — Venyige Adolf 2 ko. — Kocsis István 2 ko. — Smilovics Mihály 2 ko. — Glüek Márton 2 ko. — Keszler Jakab 2 ko. — Borsovai József 2 ko. — Kovács András (kir. táblai kapus) 2 ko. — Torma Istvánné 2 ko. — Braun Miksáné 2 ko. — Ifj. Kostya János 2 ko. — Kálnai és Tarsa 2 ko. — Liptai József 1 ko. 20 fl. — Imre Tamásné 1 ko. — Müller György 1 ko. — Löwenfeld Teréz 1 ko. — Facsar József 1 ko. — Leopold Jakab 1 ko. — Guszmann József 1 ko. — Matula Ede 1 ko. — Mózes Lipótné 80 fl. — Weinberger Lipót 80 fl. — Hirsch Lázár 40 fl. — Sonnenvirth Benő 40 fl. — Neumann Endre 40 fl. — Fried Izidor 40 fl. — Groszmann Ignác 40 fl. — Vachter Géza 40 fl. és Raics Lajos 1 darab 20 frankos arany. A gyűjtés eredménye e tizedben 320 korona és 20 fillér és egy 20 frankos arany.

— Rendes tanácsülés. A ma délelőtt tartott hitelesítő közgyűlés után tizenegy órakor a városi tanács tagjai gyűltek össze a nagytanácssteremben, ahol rendes heti tanácsulást tartottak. Az ülésen Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt folyó ügyek kerültek elintézés alá. A ma délelőtt tartott tanácsülésen tette le a hivatali esküt Steiner János hortobágyi új segéd állatorvos.

— Székhámos adománygyűjtő. Lapunk tegnapi számában, a rendőrségtől nyert értesülésünk nyomán megirtuk, hogy Bobory György ny. honv. huszár ezredesnél egy szőke, intelligens kinézésű ember járt, adományokat gyűjtve a debreczeni egyetem javára és hogy, miután az illető távozott, az ezredes felső kabátja eltűnt. Miután úgy tudjuk, hogy az

ezredesnél járt intelligens ember főiskolánk akadémiájának tanára, kinek valóban mintabeosztalásához, tiszta nevéhez a gyanunak még csak árnyéka sem férhet és mivel Bobory ezredes a rendőrségnél bejelentette, hogy több ember is járt nála különféle ügyekben, a rendőrség tartozik az említett közbejárásban és tiszteletben álló tanár ur tisztességének azzal, hogy ebben a közönséges lopásban bűnös csavargót mielőbb kézrekerítse. Mint mondók, maga a kárvallott jelentette a rendőrségnél, hogy többen is jártak nála és bizonyára velünk együtt ő maga is róstell, hogy ily kelemetlen ügybe kellett belevonni annak az embernek a nevét, a kit nemesak az egész város, de a vidék, a főváros tudományos körei is nagyrabecsülnék és tisztelnék.

— Mi lesz az ártézi kutból? Akárhány ember régen, nagyon régen, — persze csak úgy találomra — kimondotta a szentenciát, hogy az ártézi kutból minden lesz, csak ártézi kut nem. Keserű igazsággá vált a jóslat. Az ártézi kutból csak egy közönséges kút lesz, amely még így is annyiban különbözik a városban lévő eddigi közkutaktól, — hogy 1700 forinttal még azoknál is többé fog kerülni, nem számítva a már fucsba ment 100.000 forintot. Zsigmondy felel arra a kérdésre, hogy mi történjék az ártézi kuttal. A városhoz beadott jelentésében elmondja, hogy a földalatti 130 méternyire fekvő homokrétekből kitűnő ivóvízű kétat lehetne létesíteni. A homokréteg mellett kitűnő agyagréteg van, amely a víz leszívargását akadályozza s így a város közönségének nagy mennyiségű vizet képes lenne egy azt felállítandó közkut szolgáltatni. A kut esővezetét veresfenyű burkolatból kellene készíteni s a munkálat 1700 frtba fog kerülni. Zsigmondy azonban csak akkor hajlandó a kut készítésébe bele menni, ha a város az országos vegyelmelési állomás hivatalos értesítéséből győződik meg arról, hogy az általa ajánlott s a föld alatt 130 méternyi mélységben fekvő vízárnyalat víze kitűnő.

— A debreczeni sajtó és a Kossuth-erelyek. Abban a nagy gyászban, mely a magyar nemzetet érte, osztozott az egész művelt világ. Szomorú kötelességet róttak az események a sajtó munkásaira, a midőn le kellett írni, gyakran könnyek között, a megdicsőült nagy hazafi betegségének fázisait, halálát és azt a mély gyászt, a melybe az egész ország elmerült. A székes főváros törvényhatósága nemesak őszinte vendégszeretettel fogadta a nagy halott gyermekeit; nemesak igaz hazafisággal és a gyászban is fényes pompával tette örök nyukvó helyére a nagy magyart, — hanem emlékül meg kíván örízni mindent, a mi Kossuth Lajos életére és halálára vonatkozik. A helyi hírlapokat ugyanis felkérte a székes főváros főlevéltárosa: dr. Toldy László, hogy mindazokat a számokat, melyek Kossuth Lajos, hazánk nagy fiának életével, betegségével, halálával, a végtisztességtelleg foglalkoznak, a levéltárban való megőrzés végett küldjék föl hozzá. — Az első magyar általános biztosító társaság igazgatója: Lévaay Henrik is, a helybeli főügynökség útján azzal a kérelemmel fordult hozzánk, hogy a Kossuth Lajosnak szentelt számait lapunknak adjuk át az Aradon létesített „Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma”-nak, hogy azokat a Kossuth-szobában elhelyezzék. Jól eső örömmel járultunk e kívánságok teljesítésével ahoz, hogy hazánk nagy fia emlékének, nagy genijeje iránt érzett igaz tiszteletünk nyilvánítása mellett, ezzel is áldozunk és hacsakelylyel is; honfiai könnyeinkkel, melyek a betűkbe beolvadtak, járuljunk ahoz a nagy emlékehez, melyet nemesak a levéltárakban, hanem a szívekben is meg fog örízni a kegyelet.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Debreczen város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor, — s nem mint tévedésből 4-ére jeleztetett, — gróf Dégenfeld József

főispán elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését. Az ülésen az április havi jelentések kerültek elintézés alá.

— **A milleniumi kiállítás.** A milleniumi kiállítás VI. kertészeti csoportjának napokban tartott üléséből kifolyólag, a földművelésügyi miniszter az összes vármegyei mezőgazdasági helyi bizottságokhoz körlevelet intézett, a melyben a miniszter azon óhájának ad kifejezést, hogy miután szeretné, hogy a milleniumi kiállítás kertészeti csoportjában hazánk műkertészetének hű képe feltalálható legyen a tisztelt helyi bizottságokat közreműködésre hívja fel, hogy az így beszerezhető adatok alapján, a hazai dísz, gyümölcs és konyhakertészet állapotát a kiállításon grafikus kimutatásokban táblázatokban és megfelelő térképekben minél áttekinthetőbb módon bemutatható legyen.

— **Kilenczedik gyógyszerár Debreczenben.** Összesen tíz kérvény fekszik a városi tanács előtt, amelyek mindegyikében még egy, tehát a kilenczedik gyógyszerár felállításának engedélyezéséért folyamodnak gyógyszerészek a város hatóságához. A kérvények s a kilenczedik gyógyszerár felállításának a kérdése felett a városi tanácshoz beadott jelentésében ma mond véleményt Dr. Sárváry Gyula, a város tisztifőorvosa. A főorvos a kilenczedik gyógyszerár felállítását nem javasolja, mert az veszélyeztetné a jelenlegi nyolcz gyógyszerár létezését.

— **A gazdasági egyesület tanulmány útja.** Említettük volt lapunk egyik mult heti számában, hogy a debreczeni gazdasági egyesület f. év május hó közepén tanulmányi kirándulást rendez, amely körútjában megtekintti a mezőhegyesi állami ménes birtokot, továbbá Szeged mezőgazdasági életét és a várost, végül gróf Csekonits Endre zombolyai uradalmát. Miután e tanulmányi kirándulás a mezőgazdák érdeklő, valóban fontos tanulságos részletekben gazdagnak ígérkezik és azon nemcsak a gazdasági egyesület tagjai, hanem Debreczen gazdái is részt vehetnek, különös figyelmébe ajánljuk gazdáinknak Váczy János egyesületi elnöknek erre vonatkozó alábbi felhívását:

A debreczeni gazdasági egyesület f. évi május hó 11-től 16-ig, tehát mintegy 5 napra terjedő gazdasági tanulmányi kirándulást rendez. Megtekintti a mezőhegyesi állami ménes birtokot, továbbá Szeged mezőgazdasági életét és a várost, végül gróf Csekonits Endre zombolyai uradalmát. A kirándulás költségei legfeljebb 35 frtot tesznek ki sz mélyenként. Fölkérem a gazdasági egyesület tisztelt tagjait, — nyilatkozzanak az iránt, valjon részt óhajtanak-e venni a jelzett tanulmányi kiránduláson. A költségek Szűcs Mihály gazdasági egyesületi titkárnál lesznek befizetendőek. Ha 50 jelentkező lesz, úgy a kirándulás megtartatik a mondott időben. Részletes program később fog kiadni. Kérjük a gazdaközönséget nyilatkozatát erre azon okból, hogy az intézkedések előre, a kellő időben megtétezhessenek.

— **Presbyteri közgyűlés.** A helybeli evang. egyház presbyterei, vasárnap f. hó 8-án, délelőtti 10 órakor, az egyház épületének tanácstermében, Kiss Áron püspök és Simonffy Imre kir. tanácsos, egyházmegyei főgondnok elnöklete alatt ülést tartanak. A közgyűlésen az egyházkerületi közgyűlésre a tanárválasztó bizottságot alakítják meg, továbbá képviselőket választanak.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara Andrássy József ügyvédet, Szolnok székhellyel a kamara névjegyzékébe folytatólógosan felvette.

— **Jutalék a városnak.** A város ma egy pénzügyminiszeri utalványt kapott. Nem kevesebb, mint 23893 frt 60 krról van szó, amelyet a nemes város most már tetszése szerinti időben felvehet. — A pénzügyminiszter ugyanis leiratot intézett Debreczen város hatóságához, amely leirat ma érkezett meg s a melyben a miniszter értesíti a várost, hogy az állami italmérési jövedék 1893. évi tiszta jövedelmi többletéből Debreczen szab. kir. várost

illető részesedés ezimen 23893 frt 60 krt utalványoz ki. A város az ilyen apró, kis kiutalásokhoz már hozzá van szokva, mint ahogy ezt a városházán emlegetni szokták.

— **A debreczeni hentesek és mészárosok kérvénye.** A debreczeni mészárosok és hentesek kérvényét, a melyben a minisztert a nevezettek arra kéri, hogy a vágóhídi árakat a debreczeni viszonyok által indokolt módon szabályozza, ma vissza küldte a város hatóságához a miniszter leirata kíséretében. A leiratában a miniszter utal arra, hogy a vágóhídi szabályrendelet a város kezei között van, módosítások eszközölése céljából, visszaküldi tehát a mészárosok, hentesek és sertésvágók kérvényét is, azzal az utasítással, hogy a város a módosítások eszközölésénél a mészárosok és hentesek által kérvényükben felhozott indokokra tekintettel legyenek.

— **Postai átalakítások.** A debreczeni postahivatalnál az új beosztási rendszerhez szükséges átalakítási munkálatokat már a jövő hét során megfogják kezdeni. A tervezet reform azonban csak május első felében lép életbe.

— **Kossuth Ferencz Debreczenben.** Azokban a szomorúan fényes napokban, midőn a nemzet halhatatlan halottját az ország minden vidékéről összesereglett tömege az embereknek látta ravatalon és ontotta könnyeit, a debreczeni küldöttek előtt Kossuth Ferencz, ki több ideig marad a fővárosban, kijelentette, hogy mindazokat a városokat, melyek részvétüket kifejezték és különösen azokat a városokat, melyek történetében a dicsőült Kossuth Lajos szerepet vitt, meglátogatja. Vasárnap utazik Czeglédre, azután, valószínűleg a hó 15-én Debreczenbe jön. E látogatásra nemcsak a város törvényhatósága, de a társadalom minden rétege készül; mert Kossuth fiának látogatása alkalmával a hamisítatlan magyar vendégiszteret minden kitelhető jelleivel el akarják halmozni a nagy nevet örökölt vendéget.

— **Uj hadosztályparancsnok.** A 17. gyalog-hadosztály, melyhez a Debreczenben állomásozó 39 gyalogezred is tartozik, új parancsnokot kap Pokorny János kassai tábornokban, a ki közelebb elfoglalja állomását Nagyváradon.

— **Jól mégnézük a 10 frtos bankjegyeket.** A pécsi bankfióknál két bámulatosan finoman készített hamis 10 frtosra bukkantak, a melynek Pécsen most már nagy mértékben vannak forgalomban; ezek a veszedelmes papírok a közönségben oly ijedelmet okoztak, hogy a jó 10 frtosokat sem akarják most már elfogadni. Mult hó 27-én ismét két darabot konfiskált az osztrák magyar bank pécsi fiókintézte, tegnap meg épen a pécsi adóhivatal főpénztáráról átküldött esomagban találtak hat darab ilyen hamis 10 frtosat. Ezer szerenese, hogy a hamis bankok mindegyikén ugyanaz a sorozat (1613) és szám (062.282) van s ezáltal könnyebben felismerhető. Más ismertető jele a hamis pénznek, hogy a magyar szöveg dátumában a május hó utolsó beűje, az „s” fordítva van nyomtatva. — Hogy a hamisító banda főfészke Pécsen van, valószínűvé teszi az, hogy már több kereskedésben is prezentáltak ilyen hamis tíz frtosokat, sőt a temető mögött fekvő réten, egy egész esomó apró darabokra tépett ilyen hamisítványokat találtak. A rendőrség a pénzintézetekhez s a kereskedőkhöz figyelmeztető felhívást küldött szét, erősen nyomozza a bűnös konzorciumot, még pedig aligha eredménytelenül, mert már is vannak aligha revezető adatai.

— **Állások üresedésben.** Azzal, hogy Roncsik Lajost harmadik aljegyzőnek megválasztották, a városházán egyszerre 2 állás jött üresedésbe. Az egyik a házipénztári ellenőri, a másik a helyettes számvevői állás. Az előbbi végleges, ez utóbbi pedig ideiglenes alkalmazás. Mindkét állás betöltésére a májusi közgyűlésen, természetesen pályázat útján kerül rá a sor. Ugyanekkor újra lesz tanácsnoki választás. A Bészler Lajos tanácsnok nyugdíjazásával megüresedett ta-

nácsnoki állást fogják választás útján betölteni.

— **A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet évkönyve az 1893. évről,** a mint azt lapunkban már jeleztük, Domokos Kálmán igazgató szerkesztésében megjelent. A tanügyet illető közleményeket magában foglaló, részben a hallgatók számára vonatkozó kimutatás szerint az 1892—93. tanévre beiratkozott 87 hallgató, akik közül vizsgát tett az I. félévben 84, a II. félévben 79. — Állami ösztöndíjban részesült 6 hallgató 150 forintjával, összesen 900 forint. A városi alapítvány szerint a debreczeni illetőségű hallgatók tandíjmentesek, ilyen volt a tanévben 5 hallgató. Jó előmenetelű és korlátoltabb viszonyok között élő hallgatók közül teljes tandíjmentességet élvezett a két félévben 22, félévi tandíjmentességet 5 hallgató, így összesen elégedtetett a tandíjakból 590 forint. A tanintézeti hallgatók segélyező egyesülete kiosztott szegényebb sorsu tanulók között 240 forintot. Így a segélyezésre fordított összeg: 830 forint. A tanintézet az ev. reformátusok debreczeni tanítóképezdéjének növekedési rendszeresített szakoktatásban részesülnek, s az előadott tantárgyakból vizsgát tesznek és bizonyítványt kapnak. Tanítatik: 1. Növénytermelés és kisgazdaságok berendezése és kezelése, télen egy és nyáron heti 2 órán át, megfelelő gyakorlati okmutatásokkal. 2. Kertészet nyáron heti 2 órán át. 3. Allattenyésztés télen heti 2 órán át. 4. Méhészet és selyemhernyó tenyésztés, nyáron heti egy órán át. Az előadásokon kívül okmutatások, gyakorlatok időszakonként kitűzött órákban tartatnak. Ezen tanfolyamban résztvesznek a tanítóképezdének az első évfolyamon kívül, összes hallgatói.

— **Az új tűzoltói laktanya.** Az új tűzoltói laktanya, mint már említettük a jelenlegi Oláh kaszárnya épülete lesz, a melyből a katonaság már a jövő hó elején, mihelyt az új pavillon laktanya elkészül, átköltözik. Ha a kaszárnya kiürül, azt renoválják úgy, hogy az az észre áthatható legyen s a tűzoltóság beköltözhessék. Szép, tágas és a célnak teljesen megfelelő helyiséget fog ez által tűzoltóságunk nyerni.

— **Száz esztendősen leány.** A városházán minden két, vagy három hónapban megjelenik egy hajadon, a ki jelenleg 99 és fél éves. Ellátogat rendszeren a polgármesteri hivatalba, megkapja az ő két három forint segélyét s aztán hálálkodva távozik. Három hónapig nem is látja senki. Mikor aztán eltelik az idő, elfogy a pénz, Labonez Erzsók ismét megjelenik a városházán és kéri az ő kis pénzét. Ma ismét ilyen pénzátvételi napja volt.

Megszólítják:

— No Erzsók néni, hogy van?

— Nem vagyok néni, felelt indignálódva Erzsók asszony, hajadon vagyok.

— Hány éves?

— Száz éves vagyok.

— Hányzikk még abból még hat hónap.

— Igen, de az a hat, a mit már eltöltöttem több volt nekem egy esztendőnél.

Labonez Erzsóknak átadják a segélypénzt s aztán utánna teszik:

— Hozza Isten három hónap mulva — megint.

— Addig talán már meghalok.

— Ugy-e nem szeretne meghalni.

— Azt nem bánom, csak az fáj, hogy hogy száz éves koromban is mint hajadon halok meg.

— **Szerencsétlen lövés.** Ma délben lövés zaja zavarta meg a helybeli kereskedelmi akadémia internátusának esendjét. Egy lövés a mely után egy nagy sikoltás hallatszott ki a növendékek háló terméből. — Zsarkó Béla első éves kereskedelmi hallgató ebéd után a tulajdonát képező 7 milliméteres kaliberű revolverével játszott elfeledvén, hogy a revolver megvan töltve. Játzás közben a revolver hirtelen elsült s a szerencsétlen gyermek oldalába a hetedik bordába hatolt. A megijedt növendékek azonnal orvosért szaladtak s ez első segély az épen ott elhaladó Dr.

Stark József eszei orvos nyújtotta. Csakhamar megérkeztek Dr Balkányi Emil és Dr Kellner Elek orvosok is, akik együtt tesen kötözték be a megsérült növendék sebeit. Sokan öngyilkossági szándékból eredetnek tulajdonítják a lövést, a mi ellen azonban a valószínűség szól. A megsérült növendék állapota kielégítő s komolyabb aggodalomra nincsen semmi ok sem.

Nyilvános elszámolás a debreczeni nők által Kossuth Lajos ravatalára helyezett ezüst koszorura gyűjtés útján befolyt adományokról. II. Varga Károlyné ivén adakoztak: özv. Fabricius Gézáné, Rössler Richárdné, Steinfeld A. Steinfeld Mihályné 5-5 frtot. Pukyné B. Gizella Szabó Mihályné 3-3 frtot. Áron Manóné, Benyáts Emilné, Bidermanné, Cichini Marianna, ifj. Csanak Józsefné, Györfly Aladárné, Hartsein Péterné, Kacz Józsefné, Kacz Mihályné, Lippmanné, N. N. Pongrácz Gézáné, özv. Simon Györgyné, Dr. Tihanyi Sámuelné, Tóbi Istvánné, W. F. T. 2-2 frtot Fischer Adolfné, N. N. 1 frt 50 krajczátt. Bay Ferenczné, Dr. Balkányi Edéné, Bechert Amália, Berger, Fanni, Beszterczey Károlyné, Boczán Elemérné, Dr. Burger Péterné, Czeplédy Ferenczné, Dávidházy Kálmáné, özv. Dicsőffi Józsefné Dienes Barnáné, Deutch Laura, Dóczyné, Donogán Istvánné, Dráveczki Mihályné, Drucker Mórné, Doszpoly Jánosné, Feischl Károlyné, Ficher Nándorné, F. Y. T., T. F., G. K., Halmágyi Sámuelné, Hamar Lászlóné, özv. Hoffmann Józsefné, Hrehss Viktorné, Igyártó Sándorné, Dr. Irinyi Istvánné, Jakobovics Ignáczné, Kálnay Lipótné, Kacz Jakabné, Kacz Lajosné, Kellner Károlyné, Kerekes Gézáné, Killer Edéné, Kiss Lajosné, Kleinné Kobenhayer Kálmáné, Kopeczkiné, Kovács Imréné, Kun Józsefné Lamprecht Frigyesné László Albertné, László Józsefné, Leidenfrostné, Lévy Ferenczné, Lövi Henrikné, Márkus Hermanné, Dr. Megyeri Pálné, Megyessy Lajosné, Moskovicz Jenőné, M. K., Münch Gusztávné, N. N., Otrokocsi V. Jánosné, Örvényiné, Posszert Jánosné, özv. Rieklé, Riekl Antalné, Sámly Béláné, Sinay Sámuelné, Schefer Nándorné, Schepplé, Sterné, Stern Józsefné, Schmiéd S.-né, Sz. Gy. Szabó Zsigmondné, özv. Szentmiklóssy Elekné, Szabó Istvánné Tóth Béláné 1-1 frt. (Folyt. köv.)

Utczai támadás. Bizony, néha nagyobb bajt is hozhat az ember nyakára, ha kelletnél többet talál beszivelni az italból. Így jártak tegnap este Murvai József és Sipos Imre bérkocsisok is, akik nagy jó kedvvel vigdanolás között haladtak, úgy fél kilenc óra tájban a Vár utcán. Szerencsétlenségükre utjukba vetődött özv. Kántor Lajosné, a ki nagyon szemrevaló menyecske lehet, mert a két jó barát nem állhatta meg, hogy egyetlen csipjen a menyecske arcán. — Azonban csakhamar megbánták azt a merészséget, — mert a haragos menyecske alaposan felpofozta őket. A pofon dühbe hozta az atyafiakat s neki mentek a védtelen asszonynak, azt a földre tiporták s ütelgelni kezdték istenigazában. A nagy lármára csakhamar megérkezett a rendőrség és a duhaj, részeg embereket kijózanítás és azután megbüntetés céljából a rendőrség börtönébe szállították.

Czipészek és csizmadiák gyűlése. A debreczeni czipészek és csizmadiák, valamint más kisiparosok e hó 8-án d. u. fél hat órakor gyűlést akarnak tartani. Hogy gyülekezésüket magtarthassák, ma délelőtt kérelmet nyújtottak be a polgármesterhez. A csizmadiák czipészek és kisiparosok ezen gyűlésének tárgysorozata a következő: A czipészek, és csizmadiák és kis iparosok jelenlegi helyzeté. A szakegylet célja és haszna. Küldöttek megválasztása a Budapesten tartandó országos czipész kongresszusra. Indítványok. A gyűlést a csizmadiaszin helyiségében vasárnap este fél hat órakor fogják megtartani.

Válasz az „Egy kérdés“-re.*

A tárcacikket elolvastva, a probléma megoldása azonnal megfogalmazott elmémbe.

*) Lásd a D. H. 76. számának „Egy kérdés“-cz. tárcacikkét.

még pedig a t. szerző szavaival élve, gondolom, válaszom kellemes hűsvéti locsolódásként fog hatni.

Nézetem a következő:

Azon tiszta s mély szerelem, mely az ifjut a leányhoz vezette, dicsérendő; habár őszintén szólva, a jelen korban ily önzetlen szeretet a férfiak részéről ritka, mint a fehér holló. S a leány, ki ábrándos eszményképeinek aképeni rombadőlését látja, hasonlóan a vándor utashoz, ki csalékony délibáb által félre vezetve, kettőzött gyorsasággal siet az előtte lebegő tündérpalota után, de hiába, mert az mindég távolabb esik tőle, míg végkép el is tűnik, úgy ő is ily előzmények után annál inkább vonzódnak ahoz, ki mély szerelmét följajánlja neki. S ha a hölgy érzelmei hasonlóak a férfiéhoz, ha őt is az igazi szerelem ösztönzi arra, hogy életét a még eddig csaknem idegen férfival töltsse, úgy bizonyára nem fogja őt vissza tántorítani semmi sem s a kis leányt örömmel fogja gyermekéül fogadni, és lesz ueki hü anyja, kinek „atyja az ő szeretett férje

A felébredést tehát nem kívánom, s szeretném, ha ez édes álomból sohasem lenne föleszmélés, oh mert ez sok keserű csalódást hozna, s annál inkább éreznék az élet rideg, prózai voltát.

Egy olvasónő.

Debreczeni heti piac.

— Április 3-án. —

Tudósítónk feljegyzései a vásár lefolyásáról a következők: **Piacra** hozott buza 20500 kgr., Kétszeres 19700 kgr. Rozs 18900 kgr. Árpa 19700 kgr. Zab 19700 kgr. Tengeri 28700 kgr. Elkelt mind. **Arak** a következők voltak: I. rendű buza (sulya 82) 7.00 II. r. (sulya 80) 6.80, III. r. (sulya 79) 6.60. Kétszeres I. r. (s. 74) 6.00. II. (s. 72) 5.80; III. r. (s. 70) 5.70. — Rozs I. r. (s. 72) 5.00, II. (s. 70) 4.90, III. r. (s. 68.) 4.80 — Árpa I. r. (s. 61.) 6.00, II. rendű (s. 59) 5.80 I. r. (s. 58) 5.70. — Zab I. r. (s. 44) 6.70, II. r. (s. 42) 6.60, III. r. (s. 40) 6.50. — Tengeri új I 4.70 — köleskása 9.00., 1 zsák burgonya új 2 frt 00 kr.

Piaczi áru cikkek. Száz kiló Bab fehér 7. 50, Burgonya 2.00. Só darab. 10.80. darált 12. — Szén kem. faból 2.50, puha faból 2.00. — Széna I. r. 2.50, II. r. 2.40. — Szalma I. r. 0.60 1 zsup 6 fr. Rizs 32.00. Borsó szepességi 15.00 — Lencse 15.00. Buza dara 16.20. Árpadara 18.00. Készén 2.80.

Egy kiló: Arpakása 16-32. Aszalt szilva boszniai 32. belf. 24. Aszalt dara 18. Burgonya 3. Bézszir 44. Bors fekete 1.00 Borsó szep. 20 18. Bab 8. — Disznózsir 60. Foghagyma 20 Faggyu nyers 20. tisztított 44. Cukor fehér 52. Gyertya öntött 52. Irós vaj 1.10. Köleskása 11. Kőménymag 40. Kenyér fehér 12, barna 10. Lencse szep. 26. Liszt 14-13-12¹/₂-12 11¹/₂-Olvasott vaj 1.00. Paprika finom 1.10, közönséges 50. Só darabos 11, darált 12. — Rizskása 16-34. Szappan 26. Szalonna sós új 72. sóltan 56. Repce olaj 36. Zöldség 06. 1 cs. milly gyertya 46. Vereshagyma 06. Kávé Cuba 1.30 Thea 4-16. frt.

Egy hektoliter: Hegyi bor ó 30-60 frt. Hegyi bor új 20-25 frt.

Egy liter: Hegyi ó bor 45-60. Hegyi új bor 34-40. Bor eczet 24. Szesz eczet 6. 36 % szesz 67. Eget bor 50. Szilva pál. 68. Sör pesti 30. Élet pál. 30. Tej 10. Tejfél 40. Petroleum 21. Rum 1.00-1.12.

Egy pár tyúk 1 frt, csirke 50 kr., kappan 2.10, lud kővér 5.-, lud sovány 2.80, pulyka 2.80, kecsa --.80, 12 drb tojás 30 kr.

Állatfelhajtás. Felhajtott ló 11800 db. Marha 3700 db. Eladatott ló 470 db, marha 520 db.

Sertésvásár. Felhajtott 3700 drb, eladatott 1906 drb. **Ár a k:** 6 hónapostól 1 évesig sovány (felhajtott 16 drb) 26 frt, — 1-1¹/₂ évesig sovány (felhajtott 25 drb) 36 frt, 1¹/₂-2 évesig sovány (felhajtott 25 db.) 47 frt, öreg sovány (felhajtott 35 db.) 60 frt. Kővér 42-46 kr.

Szalonna és hajt 100 klg. szalonna ó 46-48 hajt 50-52 frt.

Husarak. Marhahus kilója 42-44-48-52

54-56 kr. 1 klg. bornyuhus 60 kr. 1 klg. sertés hus 48. 56 kr. Juhhus 36 kr.

Tűzifa. 4 köbméter tölgyfa 12 frt, nyárta 7 frt, fafelvágás 2 frt 40 kr, szállítás 1frt 20.

Színház.

A három testőr.

— Bohózat, három felvonásban, írta: Herczeg Ferencz. A debreczeni színpadon először adott 1894. ápril hó 4-én. —

Herczeg Ferencz olyan kaliberű írónak bizonyult, a kiről föl lehetett tenni és a nemzeti színház is méltán feltehetette, hogy tisztában van tehetségének a korlátaival, aki tudja fegyelmelni a fantázia szökkenéseit, az elme csapongásait, a stíl hóbortjait s az izlés tévedéseit.

Első darabja a „Dolovai nábób leánya“, a legszebb reményekre jogosított a és méltán is jogosíthatta fel a közönséget épúgy, mint a kritikát.

Második darabja a „Három testőr“ gazdag tárháza a mulatságos szituációknak, de olyan darab, a melyben a szerző az önkritika és fegyelem némely követelményeit szem elől tévesztette. Beleesik apróbb, a valószínűség rovására eső hibákba, de azokért méltán kárpótol bennünket az, hogy bolondságaiban rendszert tud tartani, elméjének vidám fordulatait s derült ötleteit kellemes bokrétaba fűzi és úgy nyújtja át a közönségnek. Az élvezhető jelenéseket gondos figyelemmel fűzi egymás mellé s eltörpülnek a hibák, mert a közönség a mulatás pillanatnyi hevében ezeket könnyen feleli.

Herczeg Ferencz bohózata mulattat és mulatott is tegnap este rajta nagy élvezettel a közönség. A hibáktól eltekintett s jókedvében elfeledte, hogy Herczeg e darabjának a hibákban meglehetősen van része.

A darabban Tapolezay Dezső játszott Rátky lapszerkesztő szerepét, alakítása a gondos tanulmányozás nyomát viselte magán. Kellemes és rokonszenves volt, élénk temperamentummal, indokolt elevenséggel játszott meg szerepét. Mellette gazdag érdem osztályrésze Cserni Berta, a ki az üzleti szemlélő, furfangos, de azért kedves leányt pompás színezéssel alakította meg. Legszebb jelenése volt, mikor sokáig küzd a lelkében ébredő szerelem ellen s aztán, mikor Rátky által meggyőzötté átszellemült arczczal, egy nehéz sóhaj után mosolylyal dől a Rátky vállaira. Jó szerepe volt s lelkének egész poézisát belelehelte.

Krémer Pollatsek botkereskedő szerepében kedve szerint tréfálhatott, bőven alkalmat és teret nyújt erre a szerep. Forgathatta szeméit, ágálhatott tréfával, elevenséggel, komikummal. Hanem a diskretilt színésznek mindég a rovására hajtja apróbb tulzásait. Hangja színezésre, modulációra nem képes. Az ő játékanak azonban megvan az az előnye, hogy nevetettni tud s komikusnál ez a födolog. Kis Irén Róza szerepéből igyekezett rokonszenves alakot teremteni, ami az ő gondosabb, ambiciózusabb törekvésében nem is maradt siker nélkül. Jók voltak még Pethes aki korrekt játszotta a gyáva és izgága Hortovay szerepét, Péchy [Foris báró] Nyilassy (Kosniczky) szerepében, akik a szép sikerhez játéku és alakításukkal nagyban hozzájárultak. Nem hagyhatjuk említés nélkül Földváryt, Sándort és Bendő Ödönt sem, akik kis szerepeikből is figyelemre méltó alakítást teremtettek.

Törvénykezés.

— **Korcsmai verekedés.** A mult évben a h.-doroghi téli vásár alkalmával történt ez a korcsmai verekedés, a melynek szomorú eredményeképen ítéltek el ma egy pár hőst egy kis dutyira. A vásár napján Pál Mihály társaival egy kis szívesítőre beakart térni a Kozák Endre által birt korcsmába, azonban alig léptek be, a midőn egy Volosinovszki János nevű mulató ember a fokosával neki esett Pálnak s avval úgy elrakta, hogy hat hónapig fekdte bele meg az ágyat. A Volosinovszki társai pedig

a Pál tá
Ebben az
beli király
nökléte al
a Pál Mih
tésért 1 év
valamint
tésére itél
Imre és V
napi fogh
B. Tóth
pénzbünt
novszky J
nyugodtak

Na

Buda

távirata l

Foyot

minek fo

sültek.

A bo

tettek, erő

bezuze.

ben vacso

A ve

össze, köz

mindenki

göbe repü

verbe állt

bert, k

ban me

Tai

szemén és

nyakán

veszélyes

gálat ered

nagy szög

A vo

végbe a l

Thoma

Az átellen

többet le

pedezték,

tanak.

A v

valamint

sebesülte

A v

mindeddig

A fő

Buda

Érk. du

volt Ko

utczai izr

Jele

Gerlóczy

valamint

feldiszite

szoló köz

tor megh

tel, mely

vésze is

utan dr.

szédet m

—

zet időj

(Ta

a :

= jel

a Pál társait segítették alaposan elrakni. Ebben az ügyben mondott ma ítéletet a helybeli királyi törvényszék Mócsy József elnökölete alatt Volosinovszki Jánost a Pál Mihályon elkövetett súlyos testi sérülésért 1 évi börtönre és 10 frt pénzbírságra, valamint 100 forint sérelmi díjnak a megfizetésére ítélte; Ancsán János, Szakál Imre és Volosinovszki György 14—14 napi fogház és 5—5 frt pénzbüntetésre, végre B. Tóth János 10 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre ítéltettek. Az elítéltek, Volosinovszki János kivételével, az ítéletben megnyugodtak.

Legujabb.

Nagy bombamerénylet Párisban.

Budapest, ápril 5. (A Debr. Hirlap ered. távirata Erk. d. u. 2 óra 20 p.) Párisban a Foyot vendéglőben nagy robbanás történt, minek folytán hárman súlyosan megsebesültek.

A bomba, melyet az ablak párkányára tettek, erős durranással explodált s az ablakot beuzte. Egy festő, ki épp a vendéglőben vacsorált, megsebesült.

A vendéglő körül nagy néptömeg gyűlt össze, közte sok szenátor. Az első perczen mindenki azt hitte, hogy a vendéglő a levegőbe repült. A szenátus előtt levő őrség fegyverbe állt. Letartóztattak egy embert, ki a robbanás pillanatában menekülni akart.

Taillade szocialista író szerdán a szemén és fején; Thomasov pinczér a nyakán; Taillade felesége a fején kapott több veszélyes sebet. — A megéjtett szigorú vizsgálat eredménye szerint a bomba dynamittal és nagy szögekkel volt megtöltve.

A vendéglőben iszonyu pusztítást vitt végbe a bomba robbanása; a kár igen nagy. Thomasov pinczér állapota életveszélyes. Az átellenes házak is megsérültek úgy, hogy többet le kell bontani, mert a falak megrepedeztek, hogy az épületek összedőlésétől tartanak.

A vendéglő tulajdonosa, a fizetőpinczér, valamint egy arra menő kis leány is megsebesültek.

A vizsgálat erélyesen folyik; de a tettest mindeddig nem lehetett kipuhatolni.

A fővárosi zsidók Kossuth emlékének.

Budapest, ápril 5. (A D. H. ere. táv. Erk. d. u. 3 ó.) Ma délelőtti gyászistentisztelet volt Kossuth Lajos emlékére a dohánygyárak izr. templomban.

Jelen volt a képviselőház több tagja, Gerlóczy Károly és Márkus J. polgármesterek, valamint az egész Kossuth család. A szépen feldíszített templom minden zuga megtelt gyászoló közönséggel, mikor Lazarus főkantor megható szépen énekelt nagy karkisérlettel, melyben Ney D. a m. kir. operaház művésze is is részt vett, a XC. zsoltárt, mely után dr. Kohn Sámuel főrabbi gyönyörű beszédet mondott.

A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése április 5-én.

(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p.)

a = változó felhőzet, á = enyhe, d = jelentékeny csapadék nélkül.

Kimutatás a debreczeni telefon hálózat bevezető állomásairól. Márczius hóról.

- 69. Államvasutak állomásfőnöke.
- 75. Államvasutak üzletvezetősége.
- 124. Alter Sándor „Corsó” kávéház tulajdonosa.
- 34. Dr. Balkányi E. orvos.
- 135. Dr. Burger P. orvos.
- 132. Dr. Bakonyi S. ügyvéd
- 40. Dr. Balkányi Miklós, ügyvédi iroda.
- 91. Dr. Balkányi M. lakása.
- 34. Bauer és Tsa gépgyára
- 86. Berger Henrik, iroda.
- 37. Berger Jenő műépítész lakása.
- 149. Biede maon E. és fia cég posztó üzlete.
- 112. Bechert Manó irodája
- 65. Dr. Balkányi E. orvos.
- 116. „Bécsi” bizt. társ.
- 53. Casino.
- 70. Csanak J. nagy keresk.
- 90. Dr. Csikos Sándor orvos
- 131. Debreczeni fa-szövetkezet irodája.
- 20. „Debreczeni Hirlap”
- 18. „Debreczen” szerk.
- 35. „Debr. Ellenőr” szerk.
- 104. Debreczeni első tatarékpénztár.
- 55. „Debreczeni helyi vasút” irodája.
- 13. „Debreczeni helyi vasút” nagyerdő indóháza
- 2. Dohánygyár.
- 142. Dréher serfőzde raktár
- 52. Első magyar ált. bizt.
- 9. Eprekerti faraktár.
- 79. Első debreczeni fahévíz-vezeték társ. fői leti telepe és irodája.
- 17. Első debr. fakereskedő társaság főkötelepe.
- 14. Fenér Domokos a „Bka” sz. bérlője.
- 46. Ferdőmester.
- 68. Főispán.
- 13. Fürst Mátyas és Fia cég és Áron Miksa cég irodája.
- 139. Fabriczius G. nyárilak
- 155. Dr. Freund Jenő ügyvédi irodája
- 140. Falk Ármán üzlete.
- 159. Falk A. kefégyára.
- 85. Glück A. pincérügynök
- 60. Gebauer Károly érc koporsó-gyára.
- 103. Gebauer Károly első hazai érc koporsó gyár telek intézete.
- 59. Gondy és Egyéy fényképész műterme.
- 141. Gunst E. épít. czikkek irodája
- 145. Geréby fűszer üzlete.
- 159. Gyepme-teri telep
- 16. Goldblitt testvérek gőzmalma.
- 102. Dr. Holländer Dezső.
- 117. Hochf. Ider J. irod.
- 106. Dr. Irinyi István ügyvédi irodája.
- 81. Ipar és keresk. bank
- 120. Izraelita hitközségi jegyző
- 94. Iparügyi takarékos és hitelintézet.
- 39. „István” gőzmalom.
- 162. Ilman J. borüzlete.
- 115. Járvány kórház
- 19. Keresk. és iparkamara.
- 22. Kónesek Géza fűszer és mag kereskedése.
- 66. „Kegyelet” temetkezési intézet.
- 125. Kölcsonsegélyz. egyl.
- 11. Közoktatás.
- 110. Közvetítőhid épít. váll.
- 30. Kunz J. és Társa cég
- 67. Dr. Kola János, ügyvéd
- 101. Közgazdasági bank.
- 47. Kohn H. fűszerüzlete
- 4. Kovács Gábor, ügyvéd.
- 105. Komlósy Arthur ügyvédi irodája.
- 113. Kardos L. nagykeresk.
- 114. Kardos L. lakása.
- 118. Dr. Kemény M. ügyv.
- 77. Klein Mór és Péterffy fakereskedők.
- 69. Killer Ede butorkeresk.
- 152. Klein B. üzlete.
- 157. id. Kuczik Gábor üzlete és irodája.
- 153. Dr. Kardos Samu ügyvéd irodája és a kir. táblai értesítő szerk.
- 160. Klein Ign. cz. lisztker.
- 54. László A. könyvkeresk.
- 126. Lendlbauer Kálmán
- 74. Légszuszár.
- 64. Lőkovicz Arthur lak.
- 93. Lőkovicz Arthur órák és ókszerés üzlete
- 148. Dr. Lőkovicz Márton ügyvédi irodája.
- 144. Lusztig Dezső ügynői és bizn. irodája
- 53. Lukács Ármán bank- és bizományi irodája.
- 84. „Margit” fürdő.
- 71. Matolcsy István építész lakása.
- 121. Mendelovits Lajos
- 48. Mentelep parancsnokság
- 151. Dr. Marton Imre és Kálmán ügyvéd.
- 161. Münch Guztáv irodája.
- 49. Németh András Dobos-vigadó bérlője.
- 38. Osztrák-magyar bank.
- 10. Pavillon-laktanya (katonai kőszentlét.)
- 24. Paragh Mór lisztüzl.
- 33. Dr. Popper A. orvos.
- 138. Dr. Popper Mór ügyvéd és „Hit. véd.” ir.
- 31. Rendőr főkapit. m. lak.
- 87. Rendőr alkapitányság.
- 95. Rendőr alkapitányság I-ső kerület.
- 27. Rendőr alkapitányság II-ik kerület.
- 45. Rendőr alkapitányság III-ik kerület, bejelentési hivatal.
- 41. Rendőr alkapitányság IV. kerület éjjeliőrség.
- 56. Rendőrség, indóháznál
- 130. R. kath. temetőőrök.
- 128. R. kath. templom sekr.
- 63. Rosenberg Albert özvegye és fia szállítócége.
- 15. Rosenberg Simon „Baross” kávéház tulajd.
- 5. Rothschnek V. Emil gyógyszerész.
- 99. Rothschnek V. E. lakása
- 80. Riesz L. cukrászdája.
- 78. Gerszter Kálmán és Részler Richárd mérnök és ép. vállalkozók
- 23. Radeczky József fűszer csemegé üzlete.
- 108. Rósz Jakab fakeresk.
- 109. Riesz H. kocsi gyáros
- 7. Részv. serfőzőle külső raktár.
- 137. Riekl J. Z. üzlete
- 72. Részvény serfőzde: városi irodája.
- 86. Rosenberg Adolf a „Frohner” száll. bérl.
- 82. Dr. Sicherman Adolf orvos testgyógyászati és massage rendelése.
- 50. Szikszay L. műépítész
- 146. Szabó M. hon. eszterláti
- 111. Szihuka István szodaviz gyára.
- 12. Stern József és testv. kefégyára.
- 21. Stern József és testvére cég faáru gyára;
- 122. Spiegel mosóintézet.
- 123. Szent Királyi Tivadar kereskedése.
- 6. Sesztina Lajos vaskereskedése.
- 136. Szabó Lajos és fia nagykereskedése irod.
- 143. Sámly Béla lakása.
- 158. Schwarz Vilmos butor gyáros
- 163. Szabó K. szikvizgyára
- 57. Tafler Ignác.
- 147. Tiszay Dezső színigazgató lakása
- 58. Termény- és áruaktár.
- 129. Theresianum.
- 61. Turai Farkas.
- 96. Tuzoltóság.
- 107. Tuzoltó főp. lak.
- 24. Tóth Gyula üzlete.
- 119. Tóth Gyula raktára.
- 134. Tóth Gyula vasbutor raktára.
- 62. Weichinger Károly „Hungária” kávéház tulajdonosa.
- 127. Dr. Wolafka Nándor várt. püspök lakása
- 32. Varga Ferencz építész.
- 51. Varga, Tóth és Berger építészeti irodája.
- 98. Vecsey Imre lakása.
- 42. Vilmos Lajos.
- 76. Weisz Lówy irodája.
- 92. Weisz S. divatüzlete
- 133. Weinberger L. üzlete
- 25. Városház (előnkésg.)
- 26. Városi főszámvevőség.
- 28. Városgazdai hivatal.
- 97. Vásártér (baromvásár.)
- 73. Zádor L. divatüzlete
- 156. Zicherman Herman irodája és a „Debreczen naryváradi értekeztető” szerkesztéséje.

Folyó hó 1-én forgalomnak átadva volt	156 állomás.
E hó tolyamán bekapcsolatott	—
Lett	157
Megszűnt	—
Mai napon forgalomnak tényleg átadva van	157

Debreczen, 1894. márczius 31-én.

Debreczeni telefon vállalat.

REGÉNYCSARNOK.

Szerelmem és bűnhődés.

Angol regény.

Irta Brant Ernő, fordította: Krönika író.

53.

— Önnek egy régi barátja van itt nálunk, mondá Mr. Colchester, midőn Archie a házba lépett.

— Valóban? — viszonzotta Archie kékdedve.

— Igen, Digby őrnagy özvegye.

— De az Isten szerelmére! — hogyan jött az ide?

— Egészen természetes uton. Annie nem akar tovább az iskolába menni és Georgina azt mondja, hogy még több tekintetben kiképzésre van szüksége.

Azért kénytelen voltam valakit ide fogadni. Véletlenül épen akkor irta az öreg — Gunter generális, hogy ismer egy nagyon kedves s előkelő képzettségű nőt, a ki hajlandó volna mérsékelt feltételek mellett kiválmainknak megfelelni.

— Igy tehát házában van.

— Igen egyelőre egy évre. Csak tegnap jött meg, de úgy látszik Georginával már a legszorosabb barátságban vannak.

— Annievel is?

— Ez a kis elkényesztett nem igen talál benne örömet, de idővel majd megváltozik.

— Ennek meg van az igazi ösztöne, Mr. Colchester, válaszolt Ravel.

— Ismeri ön e hölgyet?

— Sajnos, igen. Tudakozódjék csak Lady Seltonnól felőle.

— Ezt maga Mrs. Digby is többször emlegette, monda Colchester nyugodtan, de sok ajánló levelet mutatott be. Egy esztendeig már csak nálunk marad.

— Elég szerencsétlenség van akkor házában, hogy egész Luicolushiret örültségbe ejtse. Önt, kedves Annie kérem, hogy valahányszor itt vagyok mellém üljön és ha ezt a nőt úgy megtudja kinozni s szenvedtetni, hogy négy hét elteltével a világnak menjen, akkor a legpompásabb fehér ponyt veszem meg önnek, ha mindjárt száz font aranyba kerül is.

Mr. Colchester nem kérdezte, hogy mi esoda okból nyilatkozik Archie a szóban lévő hölgyről oly megvetően.

Azt hitte, hogy egy kis összetűzésen alapul, a mi egy szókimondó férfi s egy hű érzelvény nő között könnyen megeshetik.

Délután találkozott Archie Mrs. Digbyvel s bár dühében nyelvét is harapdálta, mégis kénytelen volt a viszontlátás feletti örömeit tolmácsolni.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idénybérlet 28 sz. VIII. Kisbérlet 28 sz.

(Páros.) (Páros.)

Pénteken 1894. április hó 6-án.

Bánk-bán.

Dráma 5 szakaszban.

Szombaton, április hó 7-én

A CZITERÁS.

operette 3 felvonásban.

Divatos tavaszi
női felöltő és kalap

vásárlásnál ne mulassza el senki fölkeresni

Rózsá Lajos női-divattermét

kistemplom-bazárban,

ahol folyton ujdonságok érkeznek párisi és bécsi divat szerint.

Szolid kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

IFJ. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN.

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe
 teszem által.

A költözködés előtt az összes raktáron levő
 árukat, a megkönnyítés végett

leszállított áron árusítom ki.

u. m. : ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek,

Asztali- és függő lámpák villany-égőkkel,

Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek,

Khina ezüsből dísztárgyak, evőeszközök.

Fa- és bádogg-tálcák, — Faldiszek.

Virágvázá, dísz-asztalok, figurák, ampelek stb. stb.

Maradok tisztelettel

ifj. Pájer József.

Minden hasonló készítmények-
 kel szemben előnyben kell részesí-
 tenni ezen labdacsokat, melyek
 a csecsemők minden ártalmas anyag-
 tól, a legnagyobb eredménnyel
 használhatók az altesti szervek
 betegségeinél, könnyen hashajtók
 és vértisztítók; egy gyógyszer
 sem kedvezőbb és a mellett egé-
 szen ártalmatlan.

székrekedéseket

a legtöbb betegnek a biztos forrását olvasni és cukrozott alakja miatt még gyer-
 mekek is szívesen veszik. — Ezen labdacsok dr. Pitha udvari tanácsostól igen meg-
 tisztelő bizonyítvánnyal lettek kiűntetve.

Egy 15 labdacsot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdacs)
 ára csak 1 forint 0. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól mindenki intetik. Kérjen mindenki világosan
 Neustein-féle Erzsébet pilulákat. — Csak valódi, ha minden
 doboz a mi törvényesen bejegyzett körös nyomású védjegyünkkel van ellátva,
 u. m. : Főraktár Bécsben : Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein
 Ph., Belváros, Ecke der Planken Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben
 Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Göllt Nándor) Ba'áza Ödön, Miha-
 lovits Isván, Tamássy Béla és Füleki Pál
 gyógyszer-tárjában.

Debreczen, Nyomatott Kutsai Imre fő- és könyvnyomdájában.

323.

1894. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi j. bíróságok
 4273. 1894. P. számú végzése folytán köz-
 hírré tétetik, miszerint néh. Böszörményi
 Józsefné ismeretlen örökösei nevében, Ko-
 vács Gábor megbízott ügyvéd, Kepes La-
 jos debreczeni lakostól 1000 frt tőke, en-
 nek 1892. évi Augusztus hó 1. napjától
 számítandó 6% kamatai és eddig összesen
 67 frt 35 kr. perköltség erejéig 1893.
 évi augusztus hó 4-én bíróság le és felal-
 foglalt és 1380 frtra becsült termények,
 lovak gépek, 2 kazal széna és egyebekből
 álló ingóságok 1894. évi április hó 16-án
 d. e. 9 órakor kezdetét veendő és id.
 Vértessy János-féle tanyán a Szepesfen meg-
 tartandó nyilvános bírói árverésen, a leg-
 többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés
 mellett szükség esetén — becsáron alól
 is el fognak adni.

Debreczen, 1894. évi márczius hó 31.

Sugár Gyula,
 bírói kiküldött.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel!“

mondja egy régi német közmondás.
 ami magyarul körülbelül annyit tesz, hogy előnyösebb a nagy
 üzletben vásárolni, mint a kicsinyben, amit én bizvást vo-
 natkozthatok a saját telepemre, mert csakis az ogy
 nagy üzlet, mint az enyém, képes óriási árumennyiségek
 készpénz-elvásárlása és kisebb költségek mellett oly elő-
 nyökre szert tenni, melyek végre is a vásárlónak valnak
 javára.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és
 bérmentve.

Dísz-ártalmu mintakönyvek, minők soha sem voltak szá-
 bok részére bérmentlenül.

Öltönyökre való kelmék.

Peruvia és Coshing a magas Clerus részére za-
 bályszerinti kelmék a cs. és kir. méztviselői egyenruh kra,
 ugyancsak veteránok, tüzoltók, tornászok részére, liberá-
 ákra, teke- és játék-asztali posztók, kocsi-bevonások,
 löcén, vízhatlan, vad-sz-kabátokra, mosó-kelmékre, utazó-
 plaidek 4—14 frtig stb.

Jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjuból készült
 posztó-kelméket, nem pedig olcsó rongyokat, melyek a
 szabó-köszögire is alig érdemesek, ajánl

Joh. Stikarofsky, Brünn,

(Ausztria Manches ere).

Legnagyobb gyári posztóraktár fél millió forint értékben.
 Szétküldés csak utánvétellet. — Levelezés magyar, né-
 met, cseh, lengyel, olasz-francia és angol nyelven.

ad. 2919. áu.

1894.

Hirdetmény.

A részben néhai Györfi Rebeka Csige
 Sándorné, b.ujvárosi volt lakos hagyaté-
 kához tartozó egy darab 8 lóerejű és egy
 darab 6 lóerejű gőzcsepplőgépek és a hoz-
 zájuk tartozó felszerelvényeknek, nyilvános
 árverésen leendő eladása, Hajdúvármegye
 árvaszéke által elrendeltetvén, az árverés
 foganatosítására határidőül 1894. évi áp-
 rilis hó 18-ik napjának délelőtt 9 órája, B-
 Ujváros község házához kitézetett.

Miről a venni szándékozók oly figyel-
 metteléssel értesítettek, hogy a csepplő-
 gépek B. Ujvároson Csige Sándornál, az
 árverési feltételek pedig alólírott gyámha-
 tóságánál, valamint a vármegyebeli köz-
 ségek előjárásainál és a rendezett ta-
 nácsu városok tanácsainál — megtekint-
 hetők.

Kelt Debreczenben, Hajdúvármegye
 árvaszékeinek 1894. márczius 31-én tar-
 tott üléséből.

Thóth,
 elnök.

IV.
D
 Jáfizetés
 Me
 To
 ország
 lem ki
 gyászpo
 ható es
 sági, de
 kai kér
 volna a
 szünet
 annyira
 mint a
 diktálta
 Az
 ország
 sági, se
 lefolyt
 melyek
 nézve k
 Re
 mény a
 egyezm
 között
 export k
 a legtol
 német-o
 sulyozta
 lenes je
 is alapj
 not alig
 löle, an
 fogja
 az egye
 jötte re
 Az
A DEB
 Kez
 nap . . .
 A r
 ablakon,
 azért nír
 megölne
 Itt
 gyok és
 milyen
 a másik
 még lát
 alak, ak
 orvos és
 embein
 felek.
 Az
 melyik p
 lása érd
 az ujság
 nem talá
 semmit s
 Ner
 kozom s
 tanulár